

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่ม
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ของครูโรงเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อผู้เขียน : นายปัญญา ทองนิล

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศรี	ไชยศรี	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถนพ	คุณพันธ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภวัฒน์	ชื่นชอบ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.5-6 และเปรียบเทียบการใช้แหล่งวิทยาการระหว่างเขตอำเภอเมืองกับนอกเขตอำเภอเมือง ในด้านลักษณะวิธีการ ปริมาณการใช้ เวลาการใช้ และกิจกรรมที่ปฏิบัติก่อนและหลังการใช้ พร้อมทั้งศึกษาถึงปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้น ป.5-6 ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 290 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบไคสแควร์ นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการอธิบาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ครู ป.5 ในเขตอำเภอเมืองกับครู ป.5 นอกเขตอำเภอเมือง มีลักษณะวิธีการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นในหน่วยที่ 1-12 ไม่แตกต่างกัน ส่วนครู ป.6 ในเขตอำเภอเมืองกับครู ป.6 นอกเขตอำเภอเมือง มีลักษณะวิธีการใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในสองเรื่อง คือ 1) การเชิญบุคคลมาให้ความรู้เกี่ยวกับพืช ครู ป.6 ในเขตอำเภอเมืองปฏิบัติโดยให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย มากกว่าครู ป.6 นอกเขตอำเภอเมือง และ 2) การใช้

เอกสาร วัสดุอุปกรณ์การสื่อสาร ครู ป.6 ในเขตอำเภอเมือง ให้นักเรียนร่วมกิจกรรมพร้อมกัน ทั้งชั้น มากกว่าครู ป.6 นอกเขตอำเภอเมือง

ครูส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอน โดยเชิญบุคคลในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนในชั้นเรียน หรือที่โรงเรียนเกือบทุกหน่วยการเรียน สำหรับหน่วยที่ 7 (จักรวาลและอวกาศ) กับหน่วยที่ 9 (การสื่อสารและการคมนาคม) นั้น มีครูส่วนน้อยที่เชิญบุคคลมาให้ความรู้ ครูส่วนใหญ่ได้ให้นักเรียนออกไปสอบถามความรู้จากบุคคลในท้องถิ่นเกือบทุกหน่วยการเรียน การพานักเรียนศึกษานอกสถานที่นั้น ครูส่วนใหญ่ใช้ในหน่วยย่อยที่ 2 (พืช) หน่วยย่อยที่ 3 (สัตว์) หน่วยที่ 2 (ชีวิตในบ้าน) หน่วยที่ 3 (สิ่งที่อยู่รอบตัวเรา) หน่วยที่ 4 (ชาติไทย) และหน่วยที่ 5 (การทำมาหากิน) สถานที่ที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นไร่ สวน ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ชีวบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน และนิทรรศน์สถานแห่งชาติในท้องถิ่น ส่วนวัสดุอุปกรณ์ที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอน ได้แก่ ตัวอย่างดิน หิน แร่ ไม้ ในหน่วยที่ 3 บัตรประจำตัวประชาชน แบบฟอร์มการเสียภาษี สิ่งประดิษฐ์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ในหน่วยที่ 4 เอกสารและแบบฟอร์มเพื่อการสื่อสารไปรษณีย์ในหน่วยที่ 9 นอกจากนั้นครูเกือบทั้งหมดได้ส่งเสริมให้นักเรียนร่วมงานประเพณีต่าง ๆ ร่วมพิธีทางศาสนา งานศิลปะ วัฒนธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์ การร่วมกิจกรรมนั้นมีทั้งกิจกรรมกลุ่มย่อยและกิจกรรมทั้งชั้น จากค่าเฉลี่ยร้อยละของการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นประเภทต่าง ๆ ในแต่ละหน่วยการเรียน ครูใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นประเภทกิจกรรม-สถานการณืเป็นส่วนมาก รองลงมาคือ แหล่งวิทยาการท้องถิ่นประเภทวัสดุอุปกรณ์ และในแต่ละหน่วย ครูใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นประเภทบุคคลเป็นส่วนน้อย ครู ป.5 และครู ป.6 ทั้งในเขตอำเภอเมืองและนอกเขตอำเภอเมืองใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่นประเภทบุคคล สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรม-สถานการณื ในเวลาที่ไม่แตกต่างกัน คือ ใช้ในเวลาเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูปฏิบัติตามขั้นตอนของการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น โดยมีการวางแผน เตรียมตัวนักเรียน และเตรียมแหล่งวิทยาการก่อนใช้ เมื่อใช้แล้วมีกิจกรรมประเมินผล

ครูประสบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายของนักเรียน เวลาในการใช้ ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิทยาการที่มีอยู่ในท้องถิ่น ครูมีความต้องการสไลด์ วีดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป คู่มือเสนอแนะการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น ยานพาหนะ งบประมาณ การประชาสัมพันธ์ และการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการท้องถิ่น

Thesis Title : Primary School Teachers' Utilization of Community Resources for Prathom Suksa 5-6 Life Experiences Instructional Activities, Petchaburi Province

Author : Mr. Panya Thongnin

M.Ed. : Curriculum and Instruction

Examining Committee :

Assoc.Prof. Dr.Sirmsree Chaisorn Chairman

Assist.Prof. Aunnop Koonphandh Member

Assist.Prof. Supawat Cheunchob Member

Abstract

The purposes of this research were to study the using of community resources for Prathom Suksa 5-6 Life Experiences instructional activities, to compare the use of resources in urban and rural schools in the aspects of strategies, quantity of using, time, and activities before and after use, and to study the problems, difficulties, and needs relating to the using of community resources.

The samples were 290 randomly sampled teachers who taught Life Experiences subjects. Data were collected by using questionnaires, analyzed in terms of frequency, percentage, means, standard deviations and χ^2 test and presented in the form of tables and description. The results were as follows.

Prathom Suksa 5 teachers in urban and rural schools were not significantly different in using community resources for Unit 1-12.

But Pathom Suksa 6 teachers in urban and rural schools were found to be significantly different in two aspects ($p < .05$). When experts on "Plants" were invited to teach students, Prathom Suksa 6 urban school teachers let their students work in small groups more than rural school teachers. But in utilizing documents and equipments for "Communication" topics, they let the students work in whole-class activities more.

For almost every unit, most teachers invited community experts to teacher students in classes or in schools as a whole. Only few teachers, however, invited experts to teach their students in Unit 7 (Space and Universe) and Unit 9 (Communication and Transportation). Besides, most teachers required their students to go out into the communities to inquire about particular information for almost all units. Most teachers took students on field trips in Sub-Unit 2 (Plants), Sub-Unit 3 (Animals), Unit 2 (Home life), Unit 3 (The things Surrounding Us) Unit 4 (The Thai Nation) and Unit 5 (Occupations). The places frequently used were crop fields, plantations, animal farms, school surroundings, and local national museums. The materials teachers used for teaching aids were samples of soil, rocks, minerals and wood in Unit 3 ; I.D. cards, tax forms, and art and cultural inventions in Unit 4 ; and postal materials and forms in Unit 9. Moreover, almost all teachers encouraged their students to take parts in local festivals, religious activities, art and cultural activities and public services. The students participated in these activities through both small groups and whole classes. From the averaged percentages, it could be concluded that teachers mostly used event

activities and community resources materials respectively. Experts were used by few teachers in each unit. Both urban and rural school teachers used the community resources i.e. experts, places, materials, and event activities, during Life Experiences subjects periods. The teachers followed the appropriate steps of using community resources which were planning, preparing students and the resources before use and evaluating the activities after use.

The teachers faced the problems concerning students' expenses, time, knowledge about local resources. They indicated their needs of slides, videos, programmed lessons, guidebooks for community resources usage, transportations, budget, public relations, and in-service training in using of community resources.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved